

νά τὰ ὑπόφερον σάν κολακίονος δλα. Ἡ παραμικρότερη κίνηση ἴσως νά τόν πρίνει, κί' ὕστερα θάπαινα ὀριστικά πιά τό κελλί τοῦ φριχτοῦ κατέργου του!...

Ἐπιτέλους, κατά τὰ μεσάνυχτα τῆς τρίτης νύχτας, γλυτόρησε μέ ἀγωνία ἔξω ἀπ' τό καταφύγιό του, κί' ἔξαντλημένος, ἀληθινῶς κουρέλι θασασιομένης σάρκας, πρᾶθιξε ἴσα στό σπατάκι τῆς... ἀγαπημένης του!... Ἐκθαμβή, τρομαγμένη, κί' αὐτή κί' ὀλόκληρη ἡ οἰκογένεια τοῦ φταχτοῦ ψαρᾶ, τριγύρισαν τόν τρομερό στόν ὄμι κακοῦργου.

Ἐπταεῖα θαρειά!... ψιθύρισε ἐκεῖνος. Μά πλήρωσα ἀγρία καί μέ τὰ θάσανα τοῦ κορμιού μου καί μέ τὰ μαρτύρια τῆς ψυχῆς μου, τό χρέος μου στό Θεό... Δέν ἐξιλώθηκα ἀκόμα, ἔλιτζω ὅμως μ' ἕνα τίμιο μέλλον νά ἐξαγνίσω τὰ παλιὰ... Θά μέ προδώσετε τώρα;...

Ἐθεός φυλάξει, ἄνθρωπε!... ψιθύρισε ὁ ψαρᾶς. Ἄλλοι ἔχουν τό χρέος νά σέ συλλάθουν... Ἐμεῖς ἔχουμε τό χρέος νά σέ γορτάσουμε ἄν πεινάς, καί νά σέ ἐξιδιώσουμε, ἄν διψᾷς... Ἄνακουφίσου στό φταχτικό ἡμᾶς, μά φύγε ὕστερα—γιατί δέν μπορούμε νά σέ θρέψουμε πολὺ—κί' ὁ Θεός ἄς σέ κρίνει κατά τὰ ἔργα σου καί κατά τήν ψυχή σου!...

Χαμηλοθλαπέουσα, θαθεῖα παραγμένη ἡ Λουῖζα, ἔφερε στό δραπετή ἕνα λίτρο φαγητοῦ καί δροσερό νερό. Λαίμαγρα πρῶτοντας ὁ Μπετούν, καί θεωρώντας ἱερή τή φιλόξενη οἰκογένεια καθώς καί τήν ἀγαθόψυχη ἀγαπημένη του, οὔτε τολμοῦσε κἄν νά σηκώσῃ θέθηλο μάτι ἐπάνω τῆς. Τό ἀνήμερο τσακάλι τοῦ κατέργου, εἶχε μεταμορφωθῆ ἀλλόκοτα σέ ἀκασκο καί διακριτικό ἀράκι!...

Ἐπιτέλους, γορτάτος πεῖα, ἐξιδιωσμένοις κί' ἀνακουφισμένοις, τέντωσε μέ ἤδον τὰ μουδιασμένα μέλη του καί περιεργάστηκε μέ μάτι συγκινημένο τοῦς καλόκαρδους σατήρας του. Μά σκίρτησε ξαφνικά, ἀπ' τίς πρῶτες ματιές του ἀκούη, καί κυττώντας μ' ἐκπληξί τό θλιμμένο πρόσωπο τοῦ οἰκογενειάρχου, ψιθύρισε :

—Γιατί φαίνεστε σάν κλαμένο, ὄλοι;... Γιατί εἶστε τόσο θλιμμένοι... Τώρα μόλις τό προσέγγω, γιατί θρισκόσατε ἀγρυπνοῦ ἀκόμα, ἐνῶ πέρασαν τὰ μεσάνυχτα;... Γιατί, ἄν δέν γελιέμαι, εἶχατε φῶς τήν ὥρα ποῦ ἦρθα!...

—Ἀχ, ἀλλοίμονο, ἄνθρωπέ μου!... τραύλιζε θλιθερά ὁ γέρο - ψαρᾶς. Ὁ καθέννας μας ἐδικάτω, ἔχει τὰ θάσανα του κί' ἐμεῖς τὰ δικά μας!...

Στέναξε ὁ ψαρᾶς μιλώντας ἔτσι κί' ἔσκυψε τό κεφάλι του. Στέναξε κί' ἡ γυναῖκα του καί δάκρυσε. Στέναξε κί' ἡ Λουῖζα καί κρύβοντας τό ἀγνό της πρόσωπο στήν ποδιά τῆς, ἀναλύθηκε σέ θουβούλς λυγμοῦς σπαραγμοῦ. Ὅσο γιά τὰ ἄλλα τὰ δυό-τόια ἀδελφάκια τῆς, τὰ ἔμπνια καί τρομαγμένα ἐπίσης, δέν πολυκαταλάβαιναν τί συμβαίνει. Ἐθλεπαν μονάχα τοῦς μεγάλους νά κλαῖν κί' ἀνοιγαν κί' αὐτὰ ὀρθάνοιχα ἀπὸ ἀπορία τὰ θάθρα τῶν υατάκια!

—Μά τί σᾶς συμβαίνει, λοιπόν; ἔπέμεινε ὁ δραπετής, νοιάθοντας τήν καρδιά του νά μαλακῶνῃ σάν κερύ. Για γάρνι τοῦ Χριστοῦ, ποῦ τόσο τόν ἀγαπάτε, καλοῖ μου ἄνθρωποι, ἐκμυστηρεθῆτε μοῦ τόν πόνο σας... Ποιάς ἔξερε!... Ὅπως μέ σῶσατε ἐσεῖς ἀπόψε, ἴσως μπορέσω κί' ἐγὼ νά κάνω κάτι γιά σας!...

—Ἄλλοιμονο!... ψιθύρισε ὁ γέρο - ψαρᾶς. Συμφορά σέ τριγυρίζει καί σένα, μά ἐσύ καί ἐλιτζιξε. Ἐνῶ ἐμεῖς, τί νά ἐλιτζιξομε;... Νά, ἀβρίο ὁ νοικοκύρης κί' ὁ ψωιάς μου μάς πετοῦν στό δρόμο καί θγάζουν στό ξεποούλημα τῆ θάρκα καί τὰ δίχτυα μου... Ὅλη μου τήν περιουσία... Γι' αὐτό δέν μπορῶ καί νά σέ κορῶω περισσότερο... Ὑστερα πῶς νά θρέψω τή φαμίλια μου;... Καί ποῦ νά τήν στεγάζω;... Ποῦ νάθρω ῥοχίματα γιά τό μέλλον, ἀια στερηθῶ τὰ σῦνερα τῆς δουλειᾶς μου;...

—Καί τοῦς χρωστάς πολλά;... ρώτησε λαχανιασμένος ὁ καθάδικος.

—Νοῖκια καί ψωμί 256 φράγκα δλα-δλα... Νά εἶχα τουλάχιστον τὰ 150, ὅπως μοῦπαν οἱ δεινατοῖά μου, θά τοῦς θούλωνα προσωανά τό στίμα καί θά ὑπομόνευαν... Μά κί' αὐτὰ εἶνε ὀλόκληρη περιουσία... Δέν μ' ἀφισαν ἡ ἀρρώστειες τοῦ μικρότερου παιδιοῦ μου ν' ἀνασῶνω λιγάκι!...

Ἐκείνη τήν ἐποχή, 256 φράγκα ἦσαν πραγματικά ἐλόκληρη περιουσία, κί' ὁ ἀμοιρος ψαρᾶς οὔτε σ' ὑνεῖρο του δέν θά ὑποῦσε νά θάρρη. Μπροστά εἰς τέτοια συμφορά, μπροστά στό θούθθ κλάμμα καί στήν ἀπελπίσια τῆς ἀγαπημένης του, ὁ τραχῦς

κακοῦργος δάκρυσε ἀθέλα του. Ἡ σκοτεινὴ ψυχὴ του ἔγινε ἀπαλή σάν θελοῦδο κί' ἡ σκέμη ὅτι οἱ ἀγαθόψυχοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι εἶχαν τό κουράγιο—μπρός στήν καταστροφὴ τους—νά τόν συμμαζέψουν καί νά τόν περιβάλλουν, τόν γονάτιε ἀπὸ συντριβὴ καί τύχη καί τόν φώτισε μέ τήν θεῖα ἀγάλη τῆς αὐτοθουσίας:

—Κουράγιο!... ψιθύρισε συγκλονισμένος ἀπὸ μιὰ ξαφνική σκέμη. Θά σᾶς δώσω ἐγὼ 400 φράγκα... Κί' ἔτσι, καί τὰ χρέη σας θά πληρώσετε καί ἀρκετὰ θά σᾶς μένουν ν' ἀνακουφισθῆτε!...

—Ἐοῦ;... Ἐοῦ;... Ἐνας κατατρεγμένος, κυνηγημένος ἄνθρωπος;... τραύλιζαν ὄλοι μέ μιὰ φωνή, κεραυνομένο.

—Ναί, ἐγὼ!... εἶπε μέ ἀπόφασι ὁ Μπετούν.

—Κράτησέ τα, φίλε μου, γιά τόν ἐαυτό σου!... μουρμουρίζει μέ συγκίνησι ὁ ψαρᾶς. Θά σοῦ χρειαστοῦν περισσότερο ἔσινα... Δίχως αὐτὰ, θά κινδυνέψης νά σέ ἐξαναπίσου!...

—Χι... Δέν τάχω δυστυχῶς στὰ χέρια σου! ἔκανε θλιθερά ὁ καθάδικος. Μά... μά θά στὰ δώσω παρευθὺς ὁ διευθυντής τῶν φυλακῶν, μόλις μέ πᾶς ἀμείως καί μέ παραδόσης. Τόση εἶνε ἡ ἀμοιθὴ ἐκεῖνον, ποῦ σπλαζμῶθον ἔνα νά δραπετή!...

Ὅλοι ξεφώνισαν ἀπὸ φρίκη. Ἡ Λουῖζα ἔφριξε μιὰ κρυφὴ ματιά θαυμαμοῦ στό ἀνδρικό καί τραχὺ πρόσωπο τοῦ δραπετοῦ, ποῦ τῶκακε τώρα τόσο συμπαθητικῶς ἡ ἀκτινοβολία τῆς εὐγενικῆς αὐτοθουσίας του. Κί' ὁ γέρο - ψαρᾶς ξεφώνισε λαχανιασμένος:

—Ἀδύνατα μοῦ ζητᾶς, καλό μου παλληκᾶρι... Νά μοῦ κόψουν τό κεφάλι καλύτερα, μά μιὰ τέτοια προσυχία ποτέ μου δέν τήν κάνω!...

Ἐστῆσαν τότε μιὰ παράξενη λογομαχία ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα, μά ὁ δραπετής ἦταν ἀμώταπειτος. Σέ μιὰ στιγμή μάλιστα, ἀκῶθηκε, θγῆκε στήν ἐξώπορτα καί φώναξε μέσα στὴ νύχτα:

—Πιάστε με, διαθᾶτες... Εἶμαι ἔ δραπετής τοῦ κατέργου... Ὁ Μπετούν!...

Δακρῶζοντας μπρός στήν ἐπιμονή του, ὁ ψαρᾶς, τοῦθεσε τὰ γέρια ἐπιτέλους. Σκυφτός, ὁ Μπετούν, δίχως ἀντίστασι, κί' ἀφοῦ ἄλλαξε πρῶτα μιὰ ματιά ἀνεκφραστῆς σπορήγῃς τῆν κάταχη ἀπ' τήν ταραχὴ τῆς Λουῖζα, ποῦ τὸν κύτταξε σασισμένη, ἀφέθηκε νά ὀδηγηθῆ στό κατέργο ἰανά, καί νά εἰσπράξῃ ὁ εὐτυχισμένος συνοδὸς τοῦ τὰ 400 φράγκα τῆς ὀρισμένης ἀπ' τό κράτος ἀμοιθῆς!...

Μά εὐτυχῶς γιά ὄλους, ὁ διευθυντής τῶν φυλακῶν ἦταν μιὰ σπάνια εὐγενική καρδιά. Ἡ πρῶτὴ του βουλεῖα, μόλις μέτρησε τό ποσόν τῶν γερο - ψαρᾶ, ἦταν νά φωνάξῃ τὸ ἀνώτερο προσωπικό τῶν φυλακῶν—ἐκεῖ μπροστά σέ ὄλους—καί νά πῆ συγκινημένος:

—Μπετούν, εἶσαι ἀνεκτίμητος χαρακτήρ... Ἄλλοι ξεγελᾶσθηκαν, μά ἐγὼ δέν γελιέμαι... Πῶς ἦταν δυνατόν νά σέ πιάσῃ καί νά σέ κουβαλήῃ ἐδῶ δεμένο, ἕνας ἀσθενικός γεροντάκος, ἔσινα τὸν ρομαλεῶ σάν θουθάλι κί' ἀποφασισμένοι γιά δλα... Κάτι μυστήριο κρύβεται ἐδῶ κί' ἀπαιτᾶ νά τό διασαφήσης... Ὑστερα ζέρω ἐγὼ τί πρέπει νά προτεῖνω γιά σένα στό Ὑπουργεῖο τῆς Δικαιοσύνης καί στόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας!...

Δακρῶσιμένος τότε ὁ ψαρᾶς, ὠμολόγησε τήν ὠμορφὴ ἀλήθεια.

Σ' ἔξη μῆνες μέσα, χαρίστηκε τὸ ὄπλοιο τῆς ποιῆς τοῦ Μπετούν. Κί' ὕστερα ἀπὸ ἄλλους ἔξη - φιλόδοξο καί τίμιος ἐργάτης πεῖα—πατρῷτικῆ τῆ γλυκεῖα Λουῖζα του!...

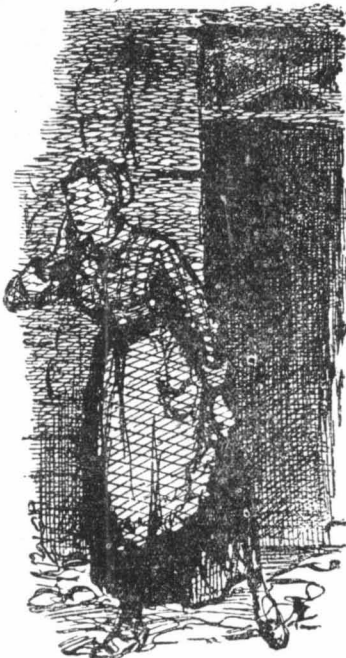
ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἡ φοβερότερη ἐκδίκηση εἶνε τὸ νά περιφρονηθῆς τόν ἀντιπαλό σου, ἐνῶ μπορεῖς νά τόν συντριψῆς.

Μπαλζάκ

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοῦς ἀνθρώπους γεννῶνται ἀνόητοι, γορῶς χαρακτήρα καί δέν εἶνε προωρισμένοι νά ὑπηρετοῦν τήν ἀρετή, ἀλλ' οὔτε καί τήν κακία. Ἐν εἶνε ἱκανοὶ αὐτοὶ οὔτε νά θλάψουν τοῦς ἄλλους, οὔτε νά θουσιασθοῦν γι' αὐτοὺς κί' ἴτι κί' ἄν κἄνουν, ἡ καλὸ ἢ κακό, εἶνε δυστυχέις! Νά γιατί οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι εἶνε ἀξιοῖ οἴκτου.

Ντιντερω

Ἡ Λουῖζα τὸν κύτταξε σασισμένη...

ΠΡΟΣΟΧΗ !..

ΜΟΝΟΝ τὸ «Μπουκέτο» ἀγοράζει εἰς ἀπόλυτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παντὸς εἴδους παλαιὰ βιβλία καί βιβλιοθήκας ὀλοκληροῦς, φυλλάδια διάφορα, ἀκόμη δὲ καί σκόρπια φύλλα παλαιῶν ἐφημερίδων καί περιοδικῶν. Ἡμερολόγια, Καζαμίς, μονόφυλλα, φωτογραφία ἱστορικῶν προσώπων καί εἰκόνας διαφόρους. Ἀπευθυνθεῖτε ἢ γράψατε : Περιοδικὸν «Μπουκέτο», Λέκα 7, Ἀθήνας.